

ปัจจัยที่มีผลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดหนองบัวลำภู

FACTORS AFFECTING ALCOHOL DRINKING OF HIGH SCHOOL STUDENTS IN NONG BUA LAMPHU PROVINCE

Received: June 22, 2022
Revised: August 23, 2022
Accepted: August 25, 2022

สะไกร กันกางกูล^{1*}
Sakrai kunkangkool^{1*}

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดหนองบัวลำภู วิจัยเชิงสำรวจ ใช้แบบสอบถาม จำนวน 381 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและเชิงวิเคราะห์ ใช้สถิติ t-test วิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ย

ผลการศึกษา มีนักเรียนดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 35.70 ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ภาพรวมขององค์ประกอบปัจจัย อยู่ระดับปานกลาง ด้านส่วนบุคคล อยู่ระดับมาก ด้านทัศนคติ ด้านการมีส่วนร่วม และด้านสิ่งแวดล้อมอยู่ระดับปานกลาง สถานที่ดื่ม ความถี่ของการดื่ม ปริมาณการดื่ม และลักษณะการดื่ม นั้นอยู่ในระดับน้อย การดื่มแอลกอฮอล์ระหว่างนักเรียนชายกับหญิงมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักเรียนชายมีการดื่มมากกว่านักเรียนหญิง การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ พบว่า ปัจจัยด้านส่วนบุคคลไม่มีความสัมพันธ์กับการดื่มแอลกอฮอล์ ส่วนด้านทัศนคติ การมีส่วนร่วม และด้านสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญ จากการวิเคราะห์ Regression สามารถสมการพยากรณ์การดื่มแอลกอฮอล์ ดังนี้ การดื่มแอลกอฮอล์ = 0.799 + 0.405 ด้านทัศนคติ + 0.221 ด้านการมีส่วนร่วม + 0.218 ด้านสิ่งแวดล้อม

ข้อเสนอแนะ ควรที่จะจัดให้มีกิจกรรมในการปรับเปลี่ยนทัศนคติให้ถูกต้อง สอดแทรกความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในทุกด้าน เข้าไปในหลักสูตร และผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรที่จะต้องร่วมกันในการดำเนินการพัฒนาปรับปรุง แก้ไข ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับมาตรการ ตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด

คำสำคัญ : การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์, นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

¹ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหนองบัวลำภู

Nong Bua Lamphu Provincial Public Health Office

*Corresponding author E-mail: sakrai_kkk@hotmail.com

Abstract

The purpose of this research was to study the factors affecting alcohol drinking of high school students in Nongbua Lamphu Province. Survey methodology used research questionnaires in 381 students. The research results were analyzed using descriptive and analyze statistics.

The research found that 35.70% of the students drinking alcohol and drinker students being more male than female. The composition of the factors overview was moderate effective. Personal was very effective but attitude, participation and environment were moderate effective. Alcohol drinking consists of 4 parts to be location, frequency, amount and drinking style was less suitable. T- test statistics analysis in drinker students were as significant difference about alcohol drinking and the average male students is more than female students. In drinker students it appears that male students drink more than female students. The statistical analysis were mean the correlation of the composition of the factors such as attitude, participation and environment were found to significant related to alcohol drinking and the regression analysis were as the forecasting equation alcohol drinking = 0.799 + 0.405 attitude + 0.221 participation + 0.218 environment.

The recommendation of the study are that should adjust attitude to be correct, increase knowledge about alcohol in course of study and rerated agencies should develop cooperation rules and laws enforcement strictly.

Keyword : Alcohol Drinking, High School Student.

บทนำ

การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัยรุ่น มีแนวโน้มจะทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้นในปัจจุบัน ในประเทศไทยพบว่า อายุของผู้เริ่มดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกมีแนวโน้มของช่วงอายุที่น้อยลง กลุ่มที่ริเริ่มดื่มเป็นกลุ่มใหญ่ที่สุด คือ กลุ่มเยาวชน อายุ 15-19 ปี มีอัตราการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้น โดยเพศชายมีอัตราการดื่มมากกว่าเพศหญิง 2 เท่า คนไทยที่อายุ 15 ปีขึ้นไป ในช่วงปี 2547-2550 อัตราการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีแนวโน้มลดลง จากร้อยละ 32.70 เป็นร้อยละ 30.00 และในปี 2552 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 32.00 และลดลงเหลือร้อยละ 31.50 ในปี 2554 และในปี 2557 อัตราการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 32.20⁽¹⁾ จากการศึกษาการเฝ้าระวังพฤติกรรมกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพของนักเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไทย พบว่า กว่า 1 ใน 3 ของเยาวชนชาย และ 1 ใน 4 ของเยาวชนหญิง เริ่มมีประสบการณ์การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยมีอายุเฉลี่ยที่เริ่มดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในนักเรียนชาย คือ อายุ 13 ปี ในนักเรียนหญิง คือ อายุ 14 ปี โดยเพศชายดื่มมากกว่าเพศหญิง 1.6 เท่า⁽²⁾ และจากการสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่และการดื่มสุราของประชากรในสังคมไทย ปี พ.ศ. 2560 พบการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชากร อายุ 15 ปี ขึ้นไป เป็นผู้ดื่มสุราในรอบปีที่แล้ว ร้อยละ 28.40 สำหรับในกลุ่มเยาวชน อายุ 15-19 ปี มีอัตราการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 13.60⁽³⁾ ทั้งนี้ หากไม่มีการแก้ไขปัญหาย่างเหมาะสม คาดการณ์ว่าในอีก 40 ปีข้างหน้า กลุ่มเยาวชนดังกล่าว จะเป็นนักดื่มประจำสูงถึง ร้อยละ 67.00⁽⁴⁾ ซึ่งการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะทำให้วัยรุ่นมีระดับของสติปัญญา การคิด การรับรู้ และความจำลดลงทั้งระยะสั้นและระยะยาว ความตั้งใจในการเรียนลดลง ผลการเรียนตกต่ำ⁽⁵⁾ เกิดอุบัติเหตุจราจร การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ป้องกัน ส่งผลให้เกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และการตั้งครรภ์อันไม่พึงประสงค์⁽⁶⁾ ผลที่เกิดจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ข้างต้นล้วนเป็นปัญหาเกี่ยวข้องกับด้านสาธารณสุขทั้งสิ้น

การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มเยาวชนวัยรุ่น เกี่ยวข้องกับหลายปัจจัย ทั้งปัจจัยภายในตัวบุคคล และปัจจัยภายนอกตัวบุคคล ปัจจัยภายในบุคคล ได้แก่ อายุ เพศ ผลการเรียน ระดับชั้นการศึกษา ความรู้เกี่ยวกับสุรา ทักษะคิดต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ความรู้สึกรู้ค่าในตัวเอง ส่วนปัจจัยภายนอกตัวบุคคล ได้แก่ อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน อิทธิพลจากสื่อ การดื่มของคนในครอบครัว การยอมรับการดื่มของพ่อแม่ การถูกชักชวนให้ดื่ม ลักษณะการพักอาศัย และการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นต้น⁽⁷⁾ และปัจจัยสำคัญในการดำเนินงานป้องกันการดื่มแอลกอฮอล์ที่ประสบผลสำเร็จ ต้องมีการมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชนในการแก้ปัญหาาร่วมกัน⁽⁸⁾

จังหวัดหนองบัวลำภู มี 6 อำเภอ ได้มีการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 โดยมีโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งหมดในพื้นที่ 21 โรงเรียน มีจำนวนนักเรียนในปีการศึกษา 2564

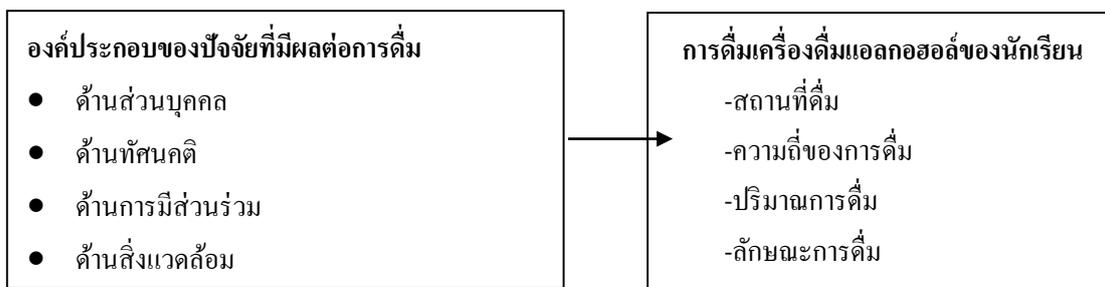
ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ปีที่ 1-3) จำนวน 16,368 คน และในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ปีที่ 4-6) จำนวน 7,962 คน และโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ทุกโรงเรียนเป็น โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

จากปัญหาของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และผลจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภาพรวมของประเทศ และปัจจัยต่างๆ ที่มีส่วนส่งเสริม เกี่ยวข้อง ประกอบกับจังหวัดหนองบัวลำภูยังไม่มีข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มเยาวชน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นกลุ่มนักเรียนระดับมัธยมศึกษา และเพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพและส่งเสริมสุขภาพ รวมถึงการป้องกันไม่ให้เกิดการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มนักเรียน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดหนองบัวลำภู

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาสถานการณ์การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดหนองบัวลำภู
2. ศึกษาองค์ประกอบของปัจจัยที่มีผลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดหนองบัวลำภู
3. ศึกษาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดหนองบัวลำภู

กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ โดยมีประชากรที่ศึกษา ได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย (ปีที่ 4-6) จำนวน 7,962 คน และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Yamane⁽⁹⁾ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 381 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ Simple Random Sampling ทำการศึกษาในพื้นที่ 6 อำเภอ ของจังหวัดหนองบัวลำภู ระยะเวลาในการศึกษา เดือนกุมภาพันธ์-เดือนพฤษภาคม 2565

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลที่ศึกษาประกอบด้วย

1. ศึกษาข้อมูลองค์ประกอบของปัจจัยที่มีผลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบด้วย ด้านส่วนบุคคล ด้านทัศนคติ ด้านการมีส่วนร่วม และด้านสิ่งแวดล้อม
2. ศึกษาข้อมูลการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบด้วย สถานที่ดื่ม ความถี่ของการดื่ม ปริมาณการดื่ม และลักษณะการดื่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามความคิดเห็นแบบ Linkert Scale เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยทำการสอบถามในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายกลุ่มตัวอย่าง แบบสอบถามแบ่งเป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของปัจจัยที่มีผลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียน ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียน และข้อเสนอแนะ ในการพัฒนาแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามปรึกษา และขอคำแนะนำจากผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงาน ของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหนองบัวลำภู แล้วนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขไปหาค่าความเชื่อมั่น โดยนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างงานวิจัย จำนวน 30 คน ใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) กำหนดค่าความเชื่อมั่น (α) ตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของมากกว่า 0.70 ในทุกด้าน

การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการทางสถิติ 2 แบบ ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ข้อมูลความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. สถิติเชิงวิเคราะห์ ใช้สถิติ t-test เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มข้อมูลต่างๆ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ใช้สถิติสหสัมพันธ์ (Pearson Correlation) เพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของปัจจัยที่มีผลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดหนองบัวลำภู และใช้การวิเคราะห์ Multiple Linear Regression เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดหนองบัวลำภู

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษานี้ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหนองบัวลำภู เอกสารรับรองเลขที่ 04/2565 วันที่รับรอง 4 เมษายน 2565

ผลการวิจัย

1. สถานการณ์การดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดหนองบัวลำภู พบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 381 คน ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง ร้อยละ 59.60 มีอายุ 17 ปี ร้อยละ 29.70 เกรดเฉลี่ย >3.00 ร้อยละ 60.60 ส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่กับบิดาและมารดา ร้อยละ 60.90 บิดาประกอบอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 40.40 และมารดาประกอบอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 39.90 ได้รับเงินมาโรงเรียน 50-100 บาท/วัน ร้อยละ 61.90 และดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 35.70

2. ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของปัจจัยที่มีผลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดหนองบัวลำภู

2.1 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของปัจจัยที่มีผลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เมื่อพิจารณาตามรายด้าน แล้วสรุปได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของปัจจัยที่มีผลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

องค์ประกอบปัจจัยที่มีผลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	ระดับความคิดเห็น จำนวน (ร้อยละ)					\bar{x}	SD	แปลผล
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด			
ด้านส่วนบุคคล								
1.ผลการเรียนของท่านอยู่ในระดับดี	3 (0.80)	27 (7.10)	214 (56.20)	103 (27.00)	34 (8.90)	3.36	0.77	ปานกลาง
2.มีความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.2551	3 (0.80)	27 (7.10)	214 (56.20)	103 (27.00)	34 (8.90)	3.36	0.77	ปานกลาง
3.มีความรู้เกี่ยวกับมาตรการและการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	28 (7.30)	48 (12.60)	128 (33.60)	90 (23.60)	87 (22.80)	3.42	1.18	มาก
4.มีความรู้เกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อร่างกาย/จิตใจ	21 (5.50)	21 (5.50)	106 (27.80)	133 (34.90)	100 (26.20)	3.71	1.08	มาก
5.มีความรู้เกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อครอบครัว	18 (4.70)	27 (7.10)	106 (27.80)	132 (34.60)	98 (25.70)	3.70	1.07	มาก
6.มีความรู้เรื่องผลกระทบที่เกิดจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อสังคม	19 (5.00)	27 (7.10)	117 (30.70)	112 (29.40)	106 (27.80)	3.68	1.10	มาก
7.มีความมั่นใจในตนเองในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	15 (3.90)	24 (6.30)	88 (23.10)	96 (25.20)	158 (41.50)	3.94	1.11	มาก
รวม	15 (3.90)	29 (7.60)	139 (36.50)	110 (28.90)	88 (23.10)	3.59	0.72	มาก

องค์ประกอบปัจจัยที่มีผลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	ระดับความคิดเห็น จำนวน (ร้อยละ)					\bar{x}	SD	แปลผล
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด			
ด้านทัศนคติ								
1.การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้สามารถสังสรรค์/เข้าสังคมในกลุ่มได้ดี	71 (18.60)	83 (21.70)	144 (37.80)	54 (14.20)	29 (7.60)	2.70	1.12	ปานกลาง
2.การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สามารถช่วยคลายเครียด/คิดหวังได้	85 (22.30)	116 (30.40)	103 (27.00)	51 (13.40)	26 (6.80)	2.54	1.10	น้อย
3.การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้เป็นผู้มีความโก้เก๋ในกลุ่มได้	93 (24.40)	114 (29.90)	116 (30.40)	32 (8.40)	26 (6.80)	2.43	0.89	น้อย
4.มีความคาดหวังว่าการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะทำให้เกิดความสุข	85 (22.30)	116 (30.40)	103 (27.00)	51 (13.40)	26 (6.80)	2.54	1.10	น้อย
5.ในช่วงเทศกาล/ในการฉลอง/โอกาสพิเศษ/ในการแสดงความยินดีต่าง ๆ ควรดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	62 (16.30)	70 (18.40)	130 (34.10)	85 (22.30)	34 (8.90)	2.89	0.98	ปานกลาง
รวม	79 (20.70)	100 (26.30)	119 (31.20)	55 (14.40)	28 (7.40)	2.62	0.87	ปานกลาง
ด้านการมีส่วนร่วม								
1.โรงเรียนมีการสร้างหลักสูตรการเรียนรู้คุณโทษของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บูรณาการร่วมกับการเรียนการสอนในชั้นเรียน	71 (18.60)	86 (22.60)	143 (37.50)	52 (13.60)	29 (7.60)	2.69	1.14	น้อย
2.โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมอบรม/ให้ความรู้คุณโทษของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	72 (18.90)	79 (20.70)	128 (33.60)	70 (18.40)	32 (8.40)	2.77	1.19	ปานกลาง
3.มีส่วนร่วมในกิจกรรมอบรม/ให้ความรู้คุณโทษของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	72 (18.90)	72 (18.90)	128 (33.60)	70 (18.40)	32 (8.40)	2.77	1.19	ปานกลาง
4.ในโรงเรียนมีชมรมที่จัดดำเนินกิจกรรมป้องกันการดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียน	51 (13.40)	48 (12.60)	118 (31.00)	85 (22.30)	79 (20.70)	3.24	1.20	ปานกลาง
5.มีส่วนร่วมในชมรมที่จัดดำเนินกิจกรรมป้องกันการดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียน	51 (13.40)	48 (12.60)	118 (31.00)	85 (22.30)	79 (20.70)	3.24	1.20	ปานกลาง
6.หน่วยงานต่าง ๆ ชุมชน ได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันการดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียน	119 (31.20)	81 (21.30)	95 (24.90)	54 (14.20)	32 (8.40)	2.47	1.20	น้อย
7.โรงเรียน, หน่วยงานต่าง ๆ และชุมชนควรมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันการดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียน	28 (7.30)	48 (12.60)	128 (33.60)	90 (23.60)	87 (22.80)	3.42	1.18	มาก
รวม	66 (17.30)	67 (17.60)	123 (32.30)	72 (18.90)	53 (13.90)	2.94	0.79	ปานกลาง
ด้านสิ่งแวดล้อม								
1.มีคนในครอบครัวดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นประจำ	146 (38.30)	92 (24.10)	71 (18.60)	41 (10.80)	31 (8.10)	2.26	1.29	น้อย
2.มีเพื่อนในกลุ่มดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นประจำ	119 (31.20)	81 (21.30)	95 (24.90)	54 (14.20)	32 (8.40)	2.47	0.98	น้อย

องค์ประกอบปัจจัยที่มีผลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	ระดับความคิดเห็น จำนวน (ร้อยละ)					\bar{x}	SD	แปลผล
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด			
3.ความง่ายในการเข้าถึงสื่อโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	70	90	121	56	44	2.77	1.23	ปานกลาง
4.สื่อโฆษณากระตุ้นให้อยากดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากขึ้น	70	90	121	56	44	2.77	1.23	ปานกลาง
5.ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งซื้อขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	51	48	118	85	79	3.24	1.28	ปานกลาง
6.มีร้านจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชนที่ไม่ได้กำหนดเวลาจำหน่ายสามารถซื้อได้ตลอดเวลา	51	48	118	85	79	3.24	1.28	ปานกลาง
7.ความง่ายในการซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	44	45	115	92	75	3.26	1.25	ปานกลาง
รวม	79	71	108	67	56	2.86	0.94	ปานกลาง
รวมองค์ประกอบของปัจจัยที่มีผลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	60	67	122	76	56	3.00	0.87	ปานกลาง

2.2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็น ดังนี้ เกี่ยวกับสถานที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ส่วนใหญ่แล้วจะดื่มที่บ้านเพื่อน (ค่าเฉลี่ย 2.36) เรื่องความถี่ของการดื่มแอลกอฮอล์นั้น มีการดื่ม เฉลี่ย 1 ครั้ง/เดือน (ค่าเฉลี่ย 1.82) รองลงมา เฉลี่ย 1 ครั้ง/สัปดาห์ (ค่าเฉลี่ย 1.67) ปริมาณการดื่ม พบว่า ส่วนใหญ่มีการดื่ม เฉลี่ย 1 แก้ว/ครั้ง ร้อยละ 51.20 ในส่วนของลักษณะของการดื่ม จะดื่มในที่เปิดเผย นั้นมีอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.09) และในเรื่องการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนส่วนใหญ่มีแนวโน้มที่จะลดลง มีความเห็นว่ามีแนวโน้มอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.40)

3. การวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยความคิดเห็นในองค์ประกอบต่างๆ ของปัจจัย และการดื่มของนักเรียนชายที่ดื่มแอลกอฮอล์ กับนักเรียนหญิงที่ดื่มแอลกอฮอล์ โดยใช้สถิติ t-test พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อองค์ประกอบของปัจจัย ในด้านส่วนบุคคล ด้านทัศนคติ ด้านการมีส่วนร่วม และด้านสิ่งแวดล้อม ระหว่างนักเรียนชายที่ดื่มแอลกอฮอล์ และนักเรียนหญิงที่ดื่มแอลกอฮอล์ ไม่มีความแตกต่างกัน ส่วนในการดื่มแอลกอฮอล์มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยความคิดเห็นในองค์ประกอบปัจจัยฯ

ปัจจัยการศึกษา/ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	t	df	P-value
ด้านส่วนบุคคล	ชาย	3.38	-1.563	134
	หญิง	3.58		

ปัจจัยการศึกษา/ตัวแปร		ค่าเฉลี่ย	t	df	P-value
ด้านทัศนคติ	ชาย	2.73	0.816	134	0.416
	หญิง	2.62			
ด้านการมีส่วนร่วม	ชาย	3.28	0.125	134	0.901
	หญิง	3.27			
ด้านสิ่งแวดล้อม	ชาย	3.06	-0.017	134	0.986
	หญิง	3.06			
การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	ชาย	2.65	3.472	134	0.001***
	หญิง	2.21			

***ระดับนัยสำคัญ 0.001

4. การวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ (Correlation) ขององค์ประกอบของปัจจัยที่มีผลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในความคิดเห็นของนักเรียน พบว่า องค์ประกอบของปัจจัยด้านทัศนคติ ด้านการมีส่วนร่วม และด้านสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ระดับนัยสำคัญ 0.01) ส่วนปัจจัยด้านส่วนบุคคล ไม่มีความสัมพันธ์กับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ (Correlation) ขององค์ประกอบของปัจจัยที่มีผลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

องค์ประกอบปัจจัย ฯ และการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	ปัจจัยด้านส่วนบุคคล	ปัจจัยด้านทัศนคติ	ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม	ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม	รวมปัจจัย ฯ	การดื่มแอลกอฮอล์
ปัจจัยด้านส่วนบุคคล						
Pearson Correlation	1	0.279**	0.337**	0.285**	0.552**	0.049
Sig. (2-tailed)		.000	.000	.000	.000	0.339
ปัจจัยด้านทัศนคติ						
Pearson Correlation	0.279**	1	0.708**	0.383**	0.675**	0.541**
Sig. (2-tailed)	0.000		0.000	0.000	0.000	0.000
ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม						
Pearson Correlation	0.337**	0.708**	1	0.798**	0.941**	0.507**
Sig. (2-tailed)	0.000	0.000		0.000	0.000	0.000
ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม						
Pearson Correlation	0.285**	0.383**	0.798**	1	0.853**	0.415**
Sig. (2-tailed)	0.000	0.000	0.000		0.000	0.000

องค์ประกอบปัจจัย ๆ และการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	ปัจจัยด้านส่วนบุคคล	ปัจจัยด้านทัศนคติ	ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม	ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม	รวมปัจจัย ๆ	การดื่มแอลกอฮอล์
รวมปัจจัย ๆ						
Pearson Correlation	0.552**	0.675**	0.941**	0.853**	1	0.461**
Sig. (2-tailed)	0.000	0.000	0.000	0.000		0.000
การดื่มแอลกอฮอล์						
Pearson Correlation	0.049	0.541**	0.507**	0.415**	0.461**	1
Sig. (2-tailed)	0.339	0.000	0.000	0.000	0.000	

**ระดับนัยสำคัญ 0.01

5. การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Linear Regression) ของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กับปัจจัยต่างๆ โดยการสร้างสมการพยากรณ์ จากที่มีความสัมพันธ์กันระหว่างองค์ประกอบของปัจจัยด้านต่างๆ กับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียน ผู้วิจัยจึงได้นำมาวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ ในการพยากรณ์การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

ตัวพยากรณ์	b	Bata	t	P-value
ทัศนคติ	0.360	0.405	5.467	<0.001
การมีส่วนร่วม	2.209	0.221	4.213	<0.001
สิ่งแวดล้อม	0.087	0.218	2.680	<0.001
ค่าคงที่ (Constant)	0.799		1.303	0.193
R ² = 0.67				

สามารถสร้างสมการพยากรณ์ทำนายการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียน ได้ดังนี้

การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ = 0.799 + 0.405 ด้านทัศนคติ + 0.221 ด้านการมีส่วนร่วม + 0.218 ด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งพยากรณ์ได้ว่า การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียน ขึ้นตรงกับเรื่องของทัศนคติที่มีต่อการดื่มแอลกอฮอล์ เรื่องของการมีส่วนร่วมในกิจกรรมอบรม/ให้ความรู้คุณโทษของแอลกอฮอล์/ชมรมป้องกันการดื่มแอลกอฮอล์ และเรื่องของสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อความง่าย/สะดวกในการเข้าถึงแหล่งซื้อขายและสื่อโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาในนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 381 คน พบว่า สถานการณ์การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียน นั้น มีนักเรียนที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 35.70 มีอัตราการดื่มสูงกว่า สถิติการดื่มของเยาวชนในกลุ่มช่วงอายุเดียวกัน โดยเห็นได้จากผลการสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่และการดื่มสุราของประชากรในสังคมไทย ปี พ.ศ. 2560 พบการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชากร อายุ 15 ปีขึ้นไป เป็นผู้ดื่มสุราในรอบปี ร้อยละ 28.40 โดยในกลุ่มอายุ 15-19 ปี มีผู้ดื่ม ร้อยละ 13.60⁽³⁾ และในนักเรียนกลุ่มที่มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นี้ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 54.40 เป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนระดับดี เกรดเฉลี่ย >3.00 ซึ่งมีการศึกษาที่พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นนักดื่มหน้าใหม่ร้อยละ 29.60 ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีผลการเรียนระดับปานกลาง⁽⁹⁾ ส่วนใหญ่มีอายุ 17 ปี ร้อยละ 33.10 สอดคล้องกับการศึกษาที่พบว่า พฤติกรรมการดื่มสุราส่วนใหญ่อยู่ที่ดื่มคือช่วงอายุ 16-18⁽¹⁰⁾ และนักเรียนกลุ่มที่ดื่มนี้ส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่กับบิดามารดา ร้อยละ 52.90 ซึ่งได้มีผลการศึกษาที่พบว่า สถานที่ที่นักเรียนดื่มแอลกอฮอล์ส่วนใหญ่เป็นหอพัก หรือบ้านเพื่อน⁽¹¹⁾ จึงเป็นไปได้ว่าแม้ส่วนใหญ่จะพักกับบิดามารดา นักเรียนก็สามารถไปดื่มที่หอพักหรือบ้านเพื่อนได้

ปัจจัยที่มีผลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียน ในภาพรวมนั้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสามารถพิจารณาองค์ประกอบของปัจจัยเป็นรายด้าน ได้ดังนี้

1. ด้านส่วนบุคคล พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยในเรื่องของการมีความมั่นใจในตนเองในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ นั้น มีอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องนี้ ถ้าบุคคลมีความรู้ว่าตนมีความสามารถในการปฏิเสธเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูง ก็จะไม่แสดงออกในพฤติกรรมเสี่ยงนั้น⁽¹²⁾ และในเรื่องการมีความรู้เกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อด้านร่างกาย/จิตใจ ด้านครอบครัว และด้านสังคม นั้น มีอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ซึ่งได้มีการศึกษาที่พบว่า ผลกระทบจากการบริโภคแอลกอฮอล์มีอยู่มากมายในด้านต่างๆ เช่น ผลกระทบต่อร่างกาย จะส่งผลกระทบต่ออวัยวะทั่วร่างกาย ทำให้เกิดการเจ็บป่วยตามมา ซึ่งโรคทางร่างกายมากกว่า 60 โรค มีสาเหตุมาจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์⁽¹³⁾ และเนื่องจากครอบครัวเป็นหน่วยของสังคมที่ได้รับผลกระทบมากที่สุดจากการที่คนในครอบครัวมีพฤติกรรมดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อสมาชิกคนอื่นในครอบครัวทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมทั้งปัญหาความรุนแรงในครอบครัว⁽¹⁴⁾ ส่วนผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคม มีเหตุมาจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นการเพิ่มภาระแก่โรงพยาบาลเนื่องจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้มีผู้คนในสังคม เกิดอุบัติเหตุหรือได้รับบาดเจ็บจากการทะเลาะวิวาท มารับบริการในโรงพยาบาลมากขึ้น⁽¹⁵⁾ แต่ก็มีผลศึกษาที่พบว่า ปัจจัยการรับรู้ผลกระทบของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่มีความสัมพันธ์กับปริมาณการดื่มแอลกอฮอล์⁽¹⁶⁾

2. ด้านทัศนคติ พบว่า ทัศนคติต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในภาพรวมมีอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีทัศนคติเห็นด้วยอยู่ในระดับน้อย ในเรื่องที่ว่า การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สามารถช่วยคลายเครียด/ผิดหวัง ทำให้เป็นผู้ที่มีความโก้เก๋ในกลุ่ม และเรื่องของการมีความคาดหวังว่าการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะทำให้เกิดความสุข ซึ่งได้มีการศึกษาที่พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น ได้แก่ ทัศนคติต่อการดื่ม ถ้านักเรียนมีทัศนคติที่ดีเหมาะสม ก็จะมีผลทำให้นักเรียนไม่ดื่มหรือดื่มน้อยลง⁽¹⁷⁾ ส่วนในเรื่องที่ว่าในช่วงเทศกาล/ในการฉลอง/โอกาสพิเศษ/ในการแสดงความยินดีต่างๆ ควรดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และเรื่องการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้สามารถสังสรรค์/เข้าสังคมในกลุ่มได้ดี นั้น มีความเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งในเรื่องนี้มีการศึกษา พบว่า สาเหตุที่นักศึกษาดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์คือ เพื่อการสังสรรค์ เข้าสังคม และดื่มในงานเลี้ยงฉลองในโอกาสต่างๆ⁽¹⁶⁾ จึงควรที่จะต้องเน้นการปรับเปลี่ยนทัศนคติในเรื่องนี้ให้มากขึ้น

3. ด้านการมีส่วนร่วม พบว่า ในภาพรวมมีอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความเห็นด้วยอย่างมาก คือเรื่องโรงเรียน หน่วยงานต่างๆ และชุมชน ควรมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียน และส่วนที่เห็นด้วยว่ามีอยู่ในระดับปานกลาง คือ เรื่องในโรงเรียนมีชมรมที่จัดดำเนินกิจกรรมป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียน การมีส่วนร่วมในชมรมฯ นักเรียน โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมอบรม/ให้ความรู้เกี่ยวกับคุณโทษของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมอบรม/ให้ความรู้ และโรงเรียนมีการสร้างหลักสูตรการเรียนรู้อุทธโทษของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บูรณาการร่วมกับการเรียนการสอนในชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของเอกชัย กันชะวงศ์(2558) ที่ พบว่า การพัฒนาการป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ฯ ให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาโดยการดึงศักยภาพของประชาชน และองค์กรที่เกี่ยวข้องมามีส่วนร่วมพัฒนาการป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในนักเรียนโดยการมีส่วนร่วมของโรงเรียน⁽⁵⁾ การให้ความรู้กับนักเรียนโดยการสอดแทรกเนื้อหาในหลักสูตรการเรียนการสอน จะเป็นการกระตุ้นเตือนและเพิ่มความรู้อให้กับนักเรียนมากขึ้น⁽¹⁸⁾

4. ด้านสิ่งแวดลอม ในภาพรวมมีอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความเห็นว่ายัง มีความง่ายในการซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งซื้อขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีร้านจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชนที่ไม่ได้กำหนดเวลาจำหน่ายสามารถซื้อได้ตลอดเวลา ซึ่งปัจจัยที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น ได้แก่ การเข้าถึงแหล่งซื้อขาย ถ้านักเรียนที่มีการพิจารณาการเข้าถึงแหล่งซื้อขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ถูกต้องเหมาะสม มีความยากในการเข้าถึงแหล่งซื้อขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จะมีผลให้นักเรียนไม่ดื่มหรือดื่มน้อยลง⁽¹⁷⁾ และยังมีผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้เยาวชน ไม่มีการสอบถามอายุผู้ซื้อ และไม่ตรวจบัตรประชาชน⁽²⁰⁾ และในเรื่องการมีความง่ายในการเข้าถึงสื่อโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

และสื่อโฆษณากระตุ้นให้อยากดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากขึ้น อาจเนื่องจากสังคมปัจจุบันเป็นยุคแห่งความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศสื่อมวลชนทุกประเภทเข้ามามีบทบาทในสังคมมากยิ่งขึ้น พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นมีสาเหตุมาจากสื่อโฆษณา⁽²¹⁾

การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดหนองบัวลำภู พบว่า ส่วนใหญ่จะดื่มที่บ้านเพื่อน และมีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉลี่ย 1 ครั้ง/เดือน ซึ่งสอดคล้องกับที่มีการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับปริมาณการดื่ม ส่วนใหญ่มีการดื่มเฉลี่ย 1 แก้ว/ครั้ง ซึ่งเป็นปริมาณน้อยกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ เพราะ โดยเฉลี่ยการบริโภคของคนไทย 4.4 แก้ว/คน/เดือน⁽²²⁾ ส่วนในลักษณะของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้น จะไม่ดื่มในที่เปิดเผย เพราะส่วนใหญ่ดื่มในบ้านเพื่อน และลักษณะของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียน ส่วนใหญ่มีแนวโน้มที่จะลดลง นั้นมีความเห็นว่ามีอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งผลการศึกษาในครั้งนี้ เรื่องปริมาณการดื่ม ลักษณะการดื่ม นั้นอาจเป็นส่วนที่จะทำให้มีแนวทางช่วยในการพัฒนาการป้องกันการดื่มฯ ของนักเรียนได้ต่อไป

การวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยความคิดเห็นในองค์ประกอบของปัจจัย และการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนชาย กับนักเรียนหญิงในกลุ่มที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยใช้สถิติ t-test ระหว่างนักเรียนชายที่ดื่มแอลกอฮอล์ และนักเรียนหญิงส่วนในเรื่องการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักเรียนชายที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มากกว่านักเรียนหญิงที่ดื่มแอลกอฮอล์

การวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ (Correlation) ขององค์ประกอบของปัจจัยที่มีผลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่า องค์ประกอบของปัจจัยฯ เกือบทุกด้าน และภาพรวมขององค์ประกอบของปัจจัยฯ มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนี้ ปัจจัยด้านทัศนคติ ด้านการมีส่วนร่วม และด้านสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ส่วนปัจจัยด้านส่วนบุคคล ไม่มีความสัมพันธ์กับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แต่ในภาพรวมของปัจจัยทั้ง 4 ด้าน มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับการดื่มเครื่องดื่ม

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรที่จะจัดให้มีกิจกรรมในการปรับเปลี่ยนทัศนคติของนักเรียนให้ไปในทิศทางที่ถูกต้องมากยิ่งขึ้น
2. สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในทุกด้าน เข้าไปในหลักสูตร และกิจกรรมการเรียนการสอนปกติให้มากยิ่งขึ้น

3. บุคลากรทางการศึกษา บุคลากรสาธารณสุข และผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรที่จะต้องร่วมในการดำเนินการพัฒนา ปรับปรุง แก้ไข ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับมาตรการตามกฎหมาย ข้อกำหนดกฎระเบียบอย่างเข้มงวด เคร่งครัด และจริงจัง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ไปทำการศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติ ควบคู่กับการศึกษาในเชิงคุณภาพ โดยให้มีการสัมภาษณ์เชิงลึก ในกลุ่มนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และบุคลากรของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับเรื่องการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียน เพื่อให้ได้รายละเอียดที่ครอบคลุมครบถ้วน และนำไปพัฒนา Model ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และทดสอบประสิทธิผลของ Model จะเป็นประโยชน์ในการนำมาเป็นข้อมูลเพิ่มเติมในการจัดทำแผนการดำเนินงาน การจัดกิจกรรม และกำหนดแนวทาง ในการพัฒนา การป้องกัน และแก้ไขปัญหา ได้มากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

1. สำนักงานสถิติแห่งชาติ. การสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่และการดื่มสุราของประชากร พ.ศ. 2557. กลุ่มสถิติประชากรและสังคม สำนักงานสถิติเศรษฐกิจและสังคม. กรุงเทพฯ; 2557.
2. สาวิตรี อัยณรงค์กรชัย. การเฝ้าระวังพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดีการพิมพ์; 2551.
3. สำนักงานสถิติแห่งชาติ.การสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่และการดื่มสุราของประชากร พ.ศ. 2560.
4. บัณฑิต สอนไพศาล.รายงานสถานการณ์สุราประจำปี พ.ศ.2553.นนทบุรี: ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา; 2553.
5. เอกชัย กันชะวงศ์.การพัฒนาการป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โดยความร่วมมือร่วมของโรงเรียน. วารสารพยาบาล สาธารณสุข. 2558; ปีที่ 42 ฉบับที่ 3 : 135 – 46.
6. สำนักงานพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารสุขภาพ. สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข; 2557.
7. วัลภา กุณทัษะ.ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในนักเรียนอาชีวศึกษาชายจังหวัดชัยนาท.ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต.คณะพยาบาลศาสตร์. มหาวิทยาลัยบูรพา; 2557.
8. จงจิต ปิ่นศิริ. การพัฒนานโยบายสาธารณะลดการบริโภคสุรา อำเภอนาหมื่น จังหวัดน่าน ปี 2550. พุทธชินราชเวชสาร. 2551; ปีที่ 25 ฉบับที่ 1 : 741 – 50.
9. ชานินทร์ ศิลป์จารุ. การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : วี.อินเตอร์พรีนท์ ; 2549.
10. รุจภาภา จิระประดิษฐ์ผล. ความชุกและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ ของนักดื่มหน้าใหม่ ในนักเรียนมัธยม.วารสารพยาบาล สาธารณสุข. 2561; ปีที่ 32ฉบับที่ 2 : 155 – 69.

11. สุทธิรักษ์ ไชยรักษ์. พฤติกรรมการดื่มสุราของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ปีการศึกษา 2551. สถาบันวิจัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ; 2551
12. ภรณ์ แก้วลี. ศึกษาพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ พฤติกรรมเกี่ยวกับการคบเพื่อน และการปกป้องของครอบครัว ในนักเรียนมัธยมศึกษาโครงการกิจกรรมพัฒนาตนเอง. มหาวิทยาลัยราชธานี; 2556
13. Bandura, Albert. Self – efficacy the exercise of control. New York : W.H. Freeman; 1997.
14. สมาน พุตระกูล. สุขภาพและปัญหาจากแอลกอฮอล์. นนทบุรี : กราฟฟิคแมส; 2547.
15. สำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า. กองทุนการสร้างเสริมสุขภาพ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2547.
16. ศิตาพร ยังกง. การศึกษาทบทวนการดำเนินการลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย พ.ศ. 2540 – 2550. กระทรวงสาธารณสุข; 2550.
17. ประไพรัตน์ คาวินวิทย์. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับปริมาณการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนิสิตปริญญาตรี สารนิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต , มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ; 2554.
18. ชิวฮวย แซ่ลิ้ม. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น. Songklangarind Journal of Nursing. 2560 ; ปีที่ 37 ฉบับที่ 3 : 25 – 36.
19. ธัญญา สุทรวงศ์. การเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดสุโขทัย. วิทยานิพนธ์สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยนเรศวร; 2560.
20. ปรียาภรณ์ ประยงค์กุล. แนวทางในการป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัยรุ่นไทย ตามทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน.วารสารพยาบาลสภาวิชาชีพไทย.2563; ปีที่ 13 ฉบับที่ 2:39–46.
21. พงษ์ศักดิ์ อ้นมอย. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้เยาวชนรอบสถานศึกษาในจังหวัดอุดรดิตถ์. วารสารการสาธารณสุข 2561 ; ปีที่ 19 ฉบับที่ 2 : 180 – 88.
22. อัมมندا ไชยกาญจน์.พฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา . วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์. 2560; ปีที่ 7 ฉบับที่ 1 : 103 – 13.
23. สำนักงานสถิติแห่งชาติ. การสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่และการดื่มสุราของประชากร พ.ศ. 2558. กลุ่มสถิติประชากรและสังคม สำนักงานสถิติเศรษฐกิจและสังคม. กรุงเทพฯ; 2558.
24. ประภาเพ็ญ สุวรรณ. การศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเยาวชนไทย. รายงานการวิจัย คณะสาธารณสุขศาสตร์. มหาวิทยาลัยมหิดล; 2541.
25. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหนองบัวลำภู. รายงานการตรวจราชการและการนิเทศงานกรณีปกติจังหวัดหนองบัวลำภู ประจำปีงบประมาณ 2564. จาก <http://www.nongbualamphu.go.th>.